

HRVATSKI SABOR

KLASA: 600-01/21-01/05

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 15. travnja 2021.

Hs**NP*600-01/21-01/05*65-21-02**Hs

P.Z. br. 130

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Anka Mrak-Taritaš, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 13. travnja 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagateljica prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 130

HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICA ANKA MRAK-TARITAŠ

Zagreb, 13. travnja 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	14-04-2021		
Klasifikacijska oznaka:	600-01/21-01/05		Org. jed.
Društveni broj:	6531-21-01		Pril. Vrij.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 i 123/20) podnosim Prijedlog zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela prijedlog Zakona ću obrazložiti osobno.

Anka Mrak-Taritaš, zastupnica

ZASTUPNICA ANKA MRAK-TARITAŠ

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U
OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Zagreb, travanj 2021. godine

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova donošenja ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI OVIM PRIJEDLOGOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ NJEGA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Udruga za ljudska prava i građansku participaciju PaRiter nedavno je provela prvo istraživanje o menstrualnom siromaštvu u Hrvatskoj, koje je pokazalo da trećina žena mora štedjeti na ulošcima i tamponima, dok deset posto često uopće ne može te proizvode kupiti. Naime, 36,4 posto ispitanica istaknulo je kako često moraju kupovati manje kvalitetne menstrualne potrepštine zbog njihove cijene, dok ih 11,9 posto nema dovoljno, a isti broj ispitanica si ih ne može uopće priuštiti. Pritom je 8.8 posto ispitanica navelo da im se događa situacija da uložak/tampon ne promijene duže od 6-8 sati jer si ne mogu priuštiti dovoljno tih proizvoda. Jedan dio ispitanica (4,7 posto) morale su posuđivati tampone i uloške. Istovremeno, istraživanja u drugim zemljama pokazuju da 20 posto učenica ima problem s kupovanjem uložaka i tampona te da za vrijeme menstruacije ne pohađaju nastavu. To je potpuno neprihvatljivo i država se mora pobrinuti da svim učenicama ti proizvodu budu dostupni, bez obzira na njihovo imovinsko stanje.

Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti predloženom dopunom

Predloženom dopunom uvela bi se obaveza osnovnih i srednjih škola da svim učenicama besplatno osiguraju jedan paket uložaka i jedan paket tampona mjesečno.

Posljedice koje će donošenjem dopuna proisteći

Ulošci i tamponi osnovna su potreba djevojaka i ne smije se događati da im ti proizvodi nisu dostupni zato što si ih ne mogu priuštiti. Uvođenjem obaveze za osnovne i srednje škole da svim učenicama te proizvode učine dostupnima, Hrvatska bi se priključila rastućem broju naprednih zemalja koje su prepoznale da menstrualno siromaštvo mora postati stvar prošlosti.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

S obzirom na broj učenica u školskoj godini 2019./2020. (110 tisuća), procjenjuje se da je do kraja proračunske godine za ovu svrhu potrebno izdvojiti 20 milijuna kuna.

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U
OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20) iza članka 69. dodaje se naslov i članak 69.a koji glasi:

Besplatni ulošci i tamponi

Članak 69.a

Osnovne i srednje škole dužne su učenicama besplatno osigurati jedan paket uložaka i jedan paket tampona mjesečno.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osam dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom se propisuje obaveza osnovnih i srednjih škola da učenicama osiguraju besplatne uloške i tampone.

Uz članak 2.

Ovom odredbom, sukladno odredbi članka 90. Ustava Republike Hrvatske, određuje se objava i dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Prijevoz učenika

Članak 69.

- (1) Osnivač je dužan organizirati prijevoz učenicima razredne nastave (1. – 4. razred) koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje tri kilometra.
- (2) Osnivač je dužan organizirati prijevoz učenicima predmetne nastave (5. – 8. razred) koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje pet kilometara.
- (3) Prijevoz se organizira od najbliže postaje međumjesnog ili gradskog prijevoza do škole ili školi najbliže postaje međumjesnog ili gradskog prijevoza i obrnuto. U slučaju da međumjesni ili gradski prijevoz nije organiziran polazišnu točku utvrđuje osnivač.
- (4) Za učenike s teškoćama iz članka 65. stavka 1. ovog Zakona osigurava se prijevoz bez obzira na udaljenost i prijevoz pratitelja kada je zbog vrste i stupnja teškoća pratitelj potreban, a sukladno rješenju o primjerenom obliku školovanja.
- (5) Ako se učenik osnovne škole iz stavka 1. i 2. ovog članka upiše u školu izvan upisnog područja, osnivač nije dužan snositi troškove prijevoza učenika.
- (6) Ako se učenik iz stavka 5. ovog članka ne upiše u školu sukladno aktu tijela državne uprave, osnivač nije dužan snositi troškove prijevoza učenika.

Obveza zaštite prava učenika

Članak 70.

- (1) Učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici u školskim ustanovama dužni su poduzimati mjere zaštite prava učenika te o svakom kršenju tih prava, posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zloporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika, odmah izvijestiti ravnatelja školske ustanove koji je to dužan javiti tijelu socijalne skrbi, odnosno drugom nadležnom tijelu.
- (2) Način postupanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, propisuje ministar.